

TOIMINTASUUNNITELMA

1.1.–31.12.2023

KÄPY

Lapsikuolemaperheet ry

Vertaistukea suruun

Käpy Lapsikuolemaperheet ry

Åkerlundinkatu 3B, 4. krs

33100 Tampere

toimisto@kapy.fi

045-6524395

www.kapy.fi

SISÄLTÖ

YLEISTÄ.....	3
TUKITOIMINTA	4
Vapaaehtoisten kouluttaminen ja työnohjauksellinen tuki	9
Jäsenasiat.....	12
VAIKUTTAMINEN VIESTINNÄN KAUTTA	14
TALOUS.....	17
EDUNVALVONTA, VAIKUTTAMINEN JA ASIANTUNTIJATOIMINTA.....	17
SUREVAN KOHTAAMINEN -TOIMINTA.....	19

YLEISTÄ

Käpy Lapsikuolemaperheet ry (Käpy ry) on valtakunnallinen vertaistukiyhdistys, jonka tarkoituksena on tukea lapsensa menettäneitä perheitä. Yhdistys on aatteellisesti sitoutumaton ja voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka jäsenet ovat lapsen kuoleman kokeneita vanhempia, sisarusia, isovanhempia ja perheen ystäviä sekä työssään lapsikuolemia kohtaavia. Yhdistyksessä on noin 1300 jäsentä.

Yhdistys perustettiin vuonna 1991 muutaman lapsensa kuoleman kokeneen henkilön toimesta tukemaan kätkytkuoleman kokeneita perheitä. Myöhemmin toiminta on laajentunut, ja nyt tukea tarjotaan lapsen kuolinsyystä riippumatta. Tukea tarjotaan erityisesti vanhemmille ja perheille, joiden lapsi on kuollut raskauden myöhäisessä vaiheessa, vauvana, lapsuudessa, nuorena tai nuorena aikuisena.

Yhdistyksen tarjoamat tukimuodot lapsensa menettäneille perheille ovat sen perustamisesta lähtien olleet mm. tukipuhelin, tukihenkilöt, perheviikonloput sekä eri puolilla Suomea kokoontuvat vertaistukiryhmät. Vuosien aikana toimintaa on kehitetty, vaikka perusta on pysynyt samana. Uusimpia tukimuotoja ovat mm. kohdennetut tapaamiset kuolinsyiden ja perhemuodon mukaan sekä verkkovertaistuki. Yhdistyksen toimintaa ei olisi olemassa ilman 170 vapaaehtoisen joukkoa, ja heidän kouluttamisensa ja tukemisensa heidän tehtävässään onkin tärkeä osa yhdistyksen ydintehtävää. Vapaaehtoiset toimivat muun muassa tukihenkilöinä, ryhmänohjaajina ja kokemusasiantuntijoina. Kaikilla vapaaehtoisilla on kokemus oman lapsen kuolemasta.

Yhdistyksen rahoitus perustuu suurimmaksi osaksi sosiaali- ja terveysministeriön Veikkauksen tuotoista myöntämään avustukseen. Toinen huomattava rahoituslähde ovat jäsenmaksut. Muita rahoituksen hankkimismuotoja ovat omien tuotteiden myynti, kaupunkien avustukset, säätiöiden apurahat sekä saatavat lahjoitukset.

Tapahtumien osallistujilta kerätään palautetta jokaisen tapahtuman jälkeen. Lisäksi jäsenistölle ja vapaaehtoisille tehdään laajempia kyselyjä yhdistyksen arvioinnin vuosikellon mukaisesti. Toimintaa kehitetään jatkuvasti saadun palautteen pohjalta.

Käpy ry:n tärkeimmät arvot

Kuolleen lapsen arvostus

Yksilöllisen surun kunnioitus

Toivo ja usko tulevaisuuteen

Käpy ry:n visio strategiassa 2020–2024:

Yhdistys ajaa rohkeasti kuolleen lapsen arvostusta yhteiskunnassa. Koulutetut vapaaehtoiset mahdollistavat laadukkaan ja perheiden tarpeiden mukaisen vertaistuen tarjoamisen valtakunnallisesti. Kokemusasiantuntijuuttaan ja strategista osaamistaan vahvistamalla yhdistys pystyy lisäämään tunnettuuttaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten sekä muiden surevia työssään kohtaavien keskuudessa ja kehittämään varainhankintaansa.

Vuonna 2023 aletaan luomaan yhdistyksen uutta strategiaa.

TUKITOIMINTA

Tukitoiminta on yhdistyksen keskeisin toimintamuoto. Noin 170 yhdistyksen jäsentä toimii Käpy ry:n koulutettuina vapaaehtoisina, ja heidän ansiostaan perheille voidaan tarjota vertaistukea.

Vuonna 2023 kehitetään edelleen vertaistukitoimintaa, vapaaehtoistoimintaa ja tapahtumajärjestämisen prosessia, jotta entistä useammat perheet voivat saada yhdistyksen tarjoamaa tukea. Kehittämiseen liittyy esim. yhtenäisten käytäntöjen luominen tapahtumien järjestämisessä, palautekäytännöissä, vapaaehtoisten rekrytoimiseen liittyvien prosessien sujuvoittaminen sekä vuosittain toistuvien tapahtumien suunnittelu yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tukipuhelin

Tukipuhelimen päivystyksen toimintatapaa kehitetään. Tukipuhelin on päivystänyt keskiviikkoisin klo 9–11 ja klo 12–14. Tukiyhteydenotot tulevat kuitenkin nykyään pääasiassa joko verkkosivuilla olevan yhteydenottolomakkeen tai sähköpostin välityksellä. Hyvin harva lapsensa menettänyt

soittaa päivystysaikana. Sähköisesti saapuneen yhteydenoton jälkeen yhteydenottajien kanssa sovitaan puhelu aika joko sähköpostitse tai tekstiviestillä muutaman päivän päähän. Lisäksi yhteydenottajalle lähetetään heti sähköpostilla kirjallista tietoa yhdistyksen tarjoamasta vertaistuesta etukäteen tutustuttavaksi. Näin perheellä on aikaa tutustua kirjalliseen materiaaliin sekä vertaistukimuotoihin jo ennen puhelua. Toimintatavan ansiosta puhelun aikana pystytään paremmin keskustelemaan perheen tilanteesta sekä vastaamaan vertaistukeen liittyviin kysymyksiin. Näiden arviointitulosten johdosta, jo vuonna 2022, siirrytään joustavampaan käytäntöön tukipuheluiden tilaamisessa. Päivystysaikaa vähennetään asteittain ja päivystyksestä luovutaan mahdollisesti kokonaan vuoden 2023 aikana.

Lapsen menettäneen ensikontakti yhdistykseen

- Surevalle yhteydenottaminen pyritään tekemään mahdollisimman helpoksi, muun muassa niin, että tukipuhelu on mahdollista tilata tekstiviestillä.
- Uudesta käytänteestä informoidaan ammattilaisia, sidosryhmiä, ja viestintämateriaali sekä esite päivitetään tältä osin.
- Tukisähköposti päivystää lähes päivittäin.
- Verkkosivujen yhteydenottolomakkeet käsitellään parin päivän viiveellä.
- Puhelun aikana kartoitetaan perheen yksilöllinen tuen tarve, validoidaan lapsensa menettäneen vanhemman kokemuksia ja kerrotaan vertaistuen mahdollisuuksista.

Tukihenkilötoiminta

- Tukihenkilö etsitään perheille viikon kuluessa, ja tukihenkilöä pyytävien toiveet pyritään toteuttamaan mahdollisimman hyvin (esim. mahdollisimman samankaltainen kuolinsyy tai perhetilanne).
- Tukisuhteiden seuranta toteutetaan noin kolmen kuukauden kuluttua tukisuhteen alkamisesta. Tällöin palautetta kysytään tuettavalta ja tukihenkilölle annetaan

mahdollisuus työnohjaukselliseen keskusteluun. Suurin osa palautteista kerätään tuettavilta puhelimitse, mikä on varmin tapa saada tukihenkilöille palautetta.

- Tukisuhteiden kestoa ja muotoa räätälöidään vapaaehtoisten omien toiveiden mukaisesti, sillä kaikki vapaaehtoiset eivät halua sitoutua pitkiin tukisuhteisiin. Tukihenkilö voi määritellä tukisuhteen alussa, kuinka kauan voi toimia tukihenkilönä. Ohjeena on, että tukisuhdetta tulisi ohjata kohti päättymistä viimeistään, kun tukisuhde on kestänyt vuoden.
- Tukihenkilöille kehitetään ja järjestetään työnohjauksellista tukea, kts. Kohta vapaaehtoisten koulutus ja työnohjauksellinen tuki.

Vertaistukiryhmät ja -viikonloput

- Paikkakuntakohtaiset avoimet vertaistukiryhmät jatkavat säännöllisiä kokoontumisia, ja uusia ryhmiä aloittaa katvealueilla (yhteensä 15–20 ryhmää)
- Verkkovertaistukiryhmiä eri kohdennuksilla (10 kpl)
- Ammatillaisen ja vapaaehtoisen yhdessä ohjaamia vertaistukiryhmiä yhteistyössä eri tahojen kanssa 4–5 kpl joko verkossa tai livenä (v. 2022 esim. Seinäjoen kriisikeskus, Vaasan kriisikeskus, Kokkolan kriisikeskus, Sateenkaariperheet ry, Simpukka ry, Sykkyrä ry, Sydänlapset ja aikuiset ry, Monikkoperheet ry, Kympin lapset ry)
- Tukinetin chat-ryhmiä eri kohdennuksilla (10 kpl)
- Isommat vertaistukiviikonloput pe–su syksyllä ja keväällä (toinen perheille avoin, toinen isomman lapsensa menettäneiden vanhemmille)
- Isovanhempien vertaistukiviikonloppu
- Teemaviikkojen yhteydessä tapaamisia ja ryhmiä eri kohdennuksilla, esim. Liikenneturvaviikolla onnettomuudessa lapsensa menettäneille, kansainvälisen Baby loss awareness -viikon aikana raskauden aikana tai vauvaikäisen lapsensa menettäneille, kuolleiden lasten muistopäivä jne. Teemaviikkojen aikana järjestetyistä tapaamisista pyritään luomaan vuosittain toistuvat käytänteet.

- Facebookin suljettu ryhmä jatkaa toimintaansa vapaaehtoisen moderaattorin toimesta (1700 jäsentä).
- Jatketaan Vertaisvirtaa-mobiilisovelluksen käyttämistä, mikäli käyttäjiä on tarpeeksi suhteessa kustannuksiin. Lapsensa menettäneet voivat etsiä itselleen sovelluksesta vertaisen, jonka kanssa he voivat keskustella menetyksestään.

Kaikille vanhemmille puhuminen ei ole luontevin tapa jakaa suruun liittyviä tunteita. Tarjoamme mahdollisuuden surun ilmaisemiseen myös luovia ja kehollisia menetelmiä käyttäen:

Luovien ja kehollisten menetelmien tapahtumat ammattilaisen ohjaamana

- tanssi- ja liiketerapeuttinen työpaja
- lauluntekstin kirjoittamisen työpajat (2–3 kpl)
- luovan kirjoittamisen viikonloppu
- terapeuttisen kirjoittamisen ryhmä
- omatoiminen vaellus Lapissa
- lyhyt omatoiminen vaellus kansallispuistossa
- voimauttavan valokuvauksen viikonloppu
- ilmaisutaiteen ryhmä

Luovien ja kehollisten menetelmien tapahtumat ovat aina vapaaehtoisille maksuttomia, vaikka muilta osallistujilta omavastuu kerättäisiin. Näin voidaan matalalla kynnyksellä tukea vapaaehtoisten hyvinvointia ja jaksamista.

Yhdistyksen verkkosivujen luovat vertaistukisisällöt

- Muistoseinä, jonne lapsensa menettäneet voivat laittaa muistokirjoituksen ja kuvan kuolleesta lapsestaan.
- Säveliä ja säkeitä -sivu, jonne kerätään lapsensa kuoleman kokeneiden tekemiä lauluja ja runoja.
- Vertaistarinat-sivu, jonne kerätään lapsensa kuoleman kokeneiden kirjoittamia tarinoita omaan menetykseen liittyen.

Tuetut lomaut

- Jatketaan yhteistyötä mm. Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n sekä Hyvinvointilomien kanssa ja haetaan heidän kautta kolmea lomajaksoa lapsensa tai lapsenlapsensa menettäneille.

Lasten ja nuorten vertaistuki ammattilaisten ohjaamana

- Tunteet verkkoon -vertaistukiryhmät tai muut verkkovertaistukiryhmät sisaruksensa menettäneille (v. 2022 yhteistyössä Sylva ry:n ja Suomen syöpäyhdistys ry:n kanssa) 1–3 kpl
- Nuorten vertaistukiviikonloppu yhteistyössä Surujärjestöjen kanssa
- Laulun tekstin kirjoittamisen työpaja nuorille tai nuorille aikuisille
- Omat lasten ja nuorten ryhmät vertaistukiviikonloppussa 1–2 kpl

Tukikirjallisuus

Jatketaan vuosina 2021–2022 uudistetun tukikirjallisuuden jakamista perheille.

- Aho A L., Kivikko M., Mesikämmen E., Uittomäki S. (toim.). Lapsen kuolema. Uudistettu painos 2021. Tietoa ja tukea lapsen kuoleman kohdanneille. Käpy Lapsikuolemaperheet ry.
- Aho A L., Kivikko M., Mesikämmen E., Uittomäki S. (toim.). Uudistettu painos 2021. När ett barn dör. Information och stöd till barnets närstående. Käpy Lapsikuolemaperheet ry.
- Aho A L., Kivikko M., Mesikämmen E., Uittomäki S. (toim.). Uudistettu painos 2021. Death of a Child. Information and support for Bereaved Families. Käpy Lapsikuolemaperheet ry.
- Uittomäki, S., Mynttinen, S., Laimio, A. ja Kärkkäinen, K. Uudistettu painos 2022. Miten tukea lasta ja nuorta, kun läheinen on kuollut? Opas läheisille sekä perheiden parissa työskenteleville. Käpy Lapsikuolemaperheet ry.
- Uittomäki, S., Mynttinen, S., Laimio, A. 2011. Stöd till barn som mist en närstående. Käpy Lapsikuolemaperheet ry. (uudistettu lapsiopas käännetään ruotsiksi 2022)

VAPAAEHTOISTEN KOULUTTAMINEN JA TYÖNOHJAUKSELLINEN TUKE

Vapaaehtoisena toimiminen lapsen kuoleman kokeneille perheille on vaativa tehtävä. Kaikilla Käpy ry:n vapaaehtoisilla on kokemus oman lapsen kuolemasta, jolloin myös oma menetykokemus on eri tavalla läsnä vertaistukijana toimiessa. Tämän vuoksi on tärkeää, että vapaaehtoisia koulutetaan riittävästi, heille tarjotaan säännöllisesti työnohjauksellista tukea ja tarjotaan mahdollisuus myös vapaaehtoisten keskinäiseen vertaistuelliseen toimintaan.

Tavoitteena on, että vapaaehtoisia on riittävästi ja ryhmien osallistujamääriä saadaan lisättyä. Lisäksi tavoitteenamme on, että vapaaehtoiset osallistuvat toiminnan kehittämiseen, saavat tarvitsemaansa ohjausta ja tukea tehtävissään sekä uudenlaisia osallistumismahdollisuuksia perheiden tukemiseen. Tämän johdosta yhä useammat perheet saavat itselleen

tarkoituksenmukaista tukea lapsensa kuoleman jälkeen. Tämän toteuttaminen on mahdollista, mikäli yhdistys saa korotuksen avustukseen vuoden 2022 avustushaussa.

Vuoden 2022 jäsenkyselyn mukaan vain 45 prosenttia kyselyyn vastanneista jäsenistä on saanut tarpeeksi kohdennettua vertaistukea omaan menetykseen liittyen, joten kohdennetun vertaistuen tarjoamista on syytä kehittää. Vertaistuen kohdentamista eri kohderyhmille kehitetään jatkuvasti, mutta toiminnan toteuttamiseen tarvitaan myös koulutettuja vapaaehtoisia. Jotta uudet vapaaehtoiset sitoutuvat toimintaan ja rohkaistuvat kokeilemaan erilaisia vapaaehtoisrooleja, täytyy vapaaehtoisille tarjota enemmän tukea ja koulutusta tehtäviinsä.

Eri kokemustaustan omaavia uusia vapaaehtoisia koulutetaan, ja koulutusten markkinoimiseen jäsenistölle panostetaan. Vapaaehtoistoimintaan pyritään saamaan mukaan entistä enemmän vapaaehtoisia eri taustoilla ja eri menetykokemuksilla, jotta toiminnassamme saadaan huomioitua paremmin erilaiset lapsen kuolemaan liittyvät tilanteet ja perheiden monimuotoisuus. Tukihenkilökoulutukseen osallistuville mainostetaan aktiivisemmin ryhmänohjaajakoulutusta. Tällöin voidaan saada enemmän ryhmänohjaajia, jotka voivat ohjata kohdennettuja tapaamisia eri kohderyhmille. Osa toiminnasta on edelleen avointa kaikille lapsensa menettäneille, jolloin osallistujien kokemustaustalla ei ole merkitystä.

Vapaaehtoisille joulukuussa 2021 tehdyn kyselyn 2021 (N=42) mukaan vapaaehtoisena toimimisessa on saatu riittävästi tukea (90,5 %). Palautekäytäntöihin sekä vapaaehtoisten osallistumismahdollisuuksiin tullaan jatkossa kuitenkin kiinnittämään huomiota. Kyselyyn vastanneista nimittäin 14,2 prosenttia koki, ettei ole saanut riittävästi palautetta vapaaehtoisroolissa toimimiseen. Vastaajista 14 prosenttia koki, että ei ole saanut osallistua yhdistyksen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, vaikka olisi halunnut. Vapaaehtoiset toivovat yhteistä jakamista yhteisten tilaisuuksien myötä. Jopa 95,3 prosenttia vastanneista osallistuisi tai harkitsisi osallistumista vapaaehtoisten vapaamuotoisiin tapahtumiin, mikäli niitä järjestettäisiin. Huomioitavaa on, että kyselyyn vastasi vain 42 vapaaehtoista, vaikka heitä on toiminnassa mukana yhteensä 170.

- Koulutetaan ja perehdytetään uusia vapaaehtoisia verkko- ja liveryhmänohjaajiksi, tukihenkilöiksi ja sairaaloiden ETRI-tapaamisiin vähintään 25; tehdään tiivistä yhteistyötä

viestinnän kanssa, jotta tavoitetaan tiettyjä kohderyhmiä. Koulutuksiin voivat osallistua lapsensa menettäneet vanhemmat ja lapsenlapsensa menettäneet isovanhemmat.

- Kehitetään yhteydenpitoa Sairaaloiden ensitukiryhmäistuntoihin (ETRI) osallistuvien vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoisten tehtävänä on tarjota lapsensa menettäneille vertaistukea ja tietoa kohtukuoleman jälkeen sairaalassa. Istunnot ovat moniammatillisia, ja niihin osallistuu sairaaloiden henkilökuntaa kuten lääkäreitä ja kättilöitä. Vuonna 2022 pyritään aloittamaan ETRI-toimijoiden verkosto, jonka tavoitteina on tiedon vaihto ja laajentaa ETRI-toimintaa katvealuille. Synnytysairaaloita on 22, mutta ETRI-toimintaa toteutetaan vain viidessä.
- Kehitetään vertaisryhmien ohjaajille annettavaa tukea sekä tiedottamista paikkakuntaakohtaisista vertaistukiryhmistä (käytettävissä olevien ryhmänohjaajien määrä, ryhmien määrä sekä osallistujamäärä on pienentynyt erityisesti koronapandemian aikana, mutta jo ennen sitä).
- Vapaaehtoisille markkinoidaan säännöllisiä perehdytysiltoja mm. Zoomin käyttöön ja Tukinetin chatteihin, jolloin kynnyksellä verkkovapaaehtoiseksi madaltuu (vähintään kahdeksan perehdytystä).
- Tarjotaan mahdollisuutta osallistua täydennyskoulutuksena muiden järjestöjen vertaistukikoulutuksiin esim. puhelinvertaisten koulutus.
- Järjestetään työnohjauspäiviä verkossa (2–4 kpl).
- Jatketaan vuonna 2022 pilotoitua eri paikkakuntien työnohjausta vapaaehtoisille; järjestetään ammattilaisen ohjaamaa työnohjausta vähintään viidellä paikkakunnalla.
- Aktivoidaan toiminnassa mukana olevia vapaaehtoisia kehittämällä edelleen yhteydenpidon tapoja. Jatketaan vuonna 2022 pilotoitua Torstaitteet verkossa -tapaamisia, jolloin vapaaehtoisilla on mahdollisuus kerran kuukaudessa tulla verkkoon keskustelemaan vapaaehtoistoiminnan vastaavan kanssa sekä tapaamaan toisia vapaaehtoisia.
- Kehitetään yhdessä vapaaehtoisten kanssa uudenlaisia matalan kynnyksen vapaaehtoistehtäviä, liittyen kertaluontoiseen puhelintukeen ja verkkovälitteiseen tukeen.

- Kehitetään uusia vapaaehtoisrooleja yhteistyössä julkisen sektorin kanssa, esim. vertaishenkilö hyvinvointialueen perhekeskukseen.
- Järjestetään työnohjauksellinen virkistysviikonloppu ”Voimavaroja ja virkistystä” yhteistyössä surujärjestöjen kanssa.
- Vapaaehtoisille tarjotaan henkilökohtaista työnohjauksellista keskustelutukea tarpeen mukaan puhelimitse tai verkossa.
- Osallistetaan vapaaehtoisia toiminnan kehittämiseen ja rohkaistaan omatoimisten tapaamisten järjestämiseen muiden vapaaehtoisten kanssa; esimerkiksi lukupiirit erilaiseen suruun liittyvään kirjallisuuteen liittyen ja vapaaehtoisten omat vertaistukiryhmät verkossa.
- Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuus osallistua yhdessä toistensa kanssa esim. elokuvanäytöksiin tai teatteriesityksiin, jotka käsittelevät surua ja vertaistukea.
- Vapaaehtoisille järjestetään yhteinen illallinen tai muu tapahtuma, jossa he voivat verkostoitua keskenään ja jossa vapaaehtoisia kiitetään heidän arvokkaasta panoksestaan. Tästä saatiin hyvä kokemus vuonna 2020 kun yli 60 vapaaehtoista kokoontui ravintola Poroon viettämään Käpy ry:n 30-vuotisjuhlaa. Vastaavia kokoontumisia, joissa pääsee tapaamaan muita vapaaehtoisia rennon yhdessäolon merkeissä, toivottiin lisää.
- Vuonna 2022 aloitetaan vertaistukitoimintaan suunnatun yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen. Suunnitelma viimeistellään ja otetaan käyttöön vuonna 2023 kiinteäksi osaksi järjestön toteuttamaa vertaistuki- ja vapaaehtoistoimintaa (esim. turvallisemman tilan periaatteet kaikissa toteutettavissa ryhmissä ja vertaistukitapaamisissa).

JÄSENASIAT

Lähes 100 prosenttia vuoden 2022 jäsenkyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että jäsenasioiden hoitaminen on sujunut hyvin. On tärkeää, että sama laatu jäsenasioiden hoitamisessa pystytään säilyttämään. Tätä varten on tärkeää, että yhdistyksellä on mahdollisuus palkata järjestöassistentti myös vuodelle 2023.

Uuden jäsenen jäsenpalvelupolku (kun yhteydenottopyyntö tulee ammattilaiselta, suluissa vuonna 2021 toteutuneet määrät):

- Sairaalasta välitetään yhdistykselle pyyntö ottaa yhteyttä (44 pyyntöä) lapsensa menettäneeseen perheeseen.
- Sairaala tilaa myös yhdistyksen tukimateriaalia perheille jaettavaksi.
- Järjestöassistentti lähettää materiaalin.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori lähettää perheelle sähköpostitse tietoa vertaistuesta ja soittaa perheelle tukipuhelun (140). Puhelussa hän kertoo lähimmästä vertaistukiryhmästä (15 ryhmää) sekä muista tukimuodoista (31 tukitapahtumaa).
- Perheen toinen vanhempi haluaa kuitenkin ennen tapahtumiin osallistumista aloittaa tukisuhteen tukihenkilön kanssa (54 uutta tukisuhdetta).
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori kartoittaa vapaana olevat sopivat tukihenkilöt (170 listalla). Tukisuhteen kohdennus vaatii usean puhelun, jotta perheen tarpeet voidaan huomioida. Hän antaa vanhemman yhteystiedot yhdelle tukihenkilöstä, jonka elämäntilanteeseen tukisuhde sopii.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori lähettää perheelle yhdistyksen kirjallisen tukimateriaalin (76 tukikirjaa, 37 lapsiopasta lähetetty perheille) sekä aiemmin ilmestyneen KÄPY-lehden.
- Jos perhe on tyytyväinen yhdistyksen tarjoamaan tukeen, he päättävät liittyä KÄPY ry:n jäseniksi.
- Perhe lähettää sähköisen jäseneksi liittymislomakkeen (48 uutta jäsenhakemusta).
- Järjestöassistentti tarkentaa perheen tiedot jäsenrekisteriin (300 erillistä kirjausta/päivitystä).
- Myöhemmin viestintäkoordinaattori lähettää perheelle jäsenkirjeen (7 x v) ja yhdistyksen lehden (2 x v). Näin perhe saa entistä enemmän tietoa yhdistyksen toiminnasta.

- Perhe saa jäsenkirjeiden lisäksi tietoa juuri heille sopivasta tuesta, mm. kohdennetuista tapahtumista.
- KÄPY-lehden rohkaisevien artikkeleiden ja jäsenkirjeessä olevan mainoksen perusteella perhe rohkaistuu ilmoittautumaan sähköisellä lomakkeella tukitapahtumaan.
- Perheelle lähetetään lisätietoa tapahtumasta ja ohje omavastuun maksamisesta.
- Tapahtumassa on mukana vapaaehtoistoiminnan koordinaattori. Hän näkee, miten perhe kohtaa muita lapsen kuoleman kokeneita, voimaantuu ja löytää uusia selviytymiskeinoja arkeen.
- Tapahtumassa tiedotetaan yhdistyksen toiminnasta ja mahdollisuudesta liittyä jäseneksi.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori kerää tapahtumasta palautetta ja analysoi ne. Tuloksia hyödynnetään tulevien tapahtumien suunnittelussa ja toiminnan kehittämisessä.
- Perhe kirjoittaa hyvästä kokemuksestaan seuraavaan KÄPY-lehteen. Uusi lapsensa menettänyt perhe lukee lehden ja uskaltautuu ottamaan yhdistykseen yhteyttä.
- Polku alkaa alusta...

VAIKUTTAMINEN VIESTINNÄN KAUTTA

Viestintää toteutetaan viestintäsuunnitelman avulla, johon on kirjattu viestinnän yleiset linjaukset, periaatteet ja keinot koskien sekä sisäistä että ulkoista viestintää. Suunnitelma sisältää myös kriisiviestinnän periaatteet sekä vuosikellon, jota päivitetään säännöllisesti ja jota noudattamalla viestintää voidaan toteuttaa johdonmukaisesti ja tehokkaasti. Yhdistys valitsee vuosittain viestinnän painopistealueen. Vuoden 2023 painopiste päätetään vuoden 2022 lopulla.

Sisäinen viestintä jäsenistölle ja yhteydenottajille

- Sähköinen jäsenkirje 7 x v. (jakelu 1200 kpl)
- KÄPY-lehti sähköisenä ja printtiversiona 2 x v. (jakelu n. 1100 kpl). Lehdessä julkaistaan kokemustarinoita, suruun liittyviä tutkimustuloksia sekä tietoa yhdistyksen toiminnasta.

- Kirjallinen tukimateriaali
- Esite päivitetään, sillä tukipuhelimen päivystystä muutetaan (kts. kohta Tukitoiminta).
- Kotisivuja päivitetään aktiivisesti ja niiden kautta kerrotaan tulevista vertaistukitapahtumista sekä tuodaan esiin edunvalvontatavoitteita.
- Kohdennettu viestintä: Jäsenille tiedotetaan jäsenrekisterissä olevien tietojen perusteella kohdennetuista vertaistukitoiminnoista, kuten verkkovertaistukiryhmistä ja tapahtumista tiettyjen kuolinsyiden ja lapsen iän mukaan. Lisäksi tilanteen mukaan viestitään sähköisesti paikkakuntakohtaisista vertaistukiryhmistä.
- Tapahtumista tiedotetaan osittain yhteistyössä muiden tahojen ja järjestöjen kanssa, mikä auttaa kohdentamaan viestiä oikealle kohderyhmälle.

Edunvalvonta- ja vaikuttamistavoitteet viestinnässä

- Yhdistyksen edunvalvontatavoitteita tuodaan esiin muun muassa somenostoin, lehdistötiedotteilla STT:n uutispalvelun kautta ja yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa.
- Jäseniä ja vapaaehtoisia aktivoidaan levittämään tietoa tavoitteista mm somen ja paikallislehtien kautta.
- Osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun koskien lapsikuolemaperheiden asioita ja tutkimuksia.
- Aktivoidaan jäseniä ja vapaaehtoisia antamaan haastatteluja mm. paikallislehdille (tavoite 40 KÄPY ry:tä koskevaa lehtiartikkelia/verkkojulkaisua).
- Ehdotetaan medioille aiheita ja annetaan toimittajille tietoa lapsen kuolemasta ja vertaistuesta.

- Toteutetaan kohdennettuja viestintäkampanjoita teemapäiviin liittyen, esim. Kuolleiden lasten muistopäivä, Liikenneturvallisuusviikko ja Baby Loss Awareness -viikko. Yhdistyksen arvoja tuodaan esiin viestinnässä aktiivisesti.
- Tehdään seurakuntien kanssa viestinnällistä yhteistyötä erityisesti kuolleiden lasten muistopäivän ja Tyhjän sylin messujen yhteydessä.
- Osallistutaan sosiaali- ja terveysalan messuille, joko itse tai yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa. Messuilla tavataan lapsikuolemaperheitä kohtaavia ammattilaisia (lisäksi lisätään ammattilaisten tietoa Surevan kohtaaminen -toiminnan avulla).

Sosiaalinen media ja verkkosivut

- Facebookissa tavoite 200 lapsikuolemaperheitä koskevaa päivitystä/vuosi, seuraajamäärä 1700.
- Twitterissä tavoite 80 päivitystä/vuosi, erityisesti edunvalvontaan ja vaikuttamiseen liittyvää viestintää.
- Verkkosivujen kävijämäärätavoite 22 000.
- Otetaan käyttöön Instagram, jota ei ole käytetty yhdistyksen viestinnässä aiemmin.
- Päivitetään yhteistyössä Lahjoittamon kanssa Lahjoittamon Käpy ry:tä koskevaa osiota.
- Nostetaan verkkokauppaa esiin sosiaalisen median kanavissa erityisesti jäsenhankintaan ja kampanjointiin (esim. Liikenneturvan heijastinkampanjan) liittyen.
- Käpy Lapsikuolemaperheet ry tiedotus -sivulla otetaan käyttöön Facebookin varainkeruukampanja-toiminto, joka ansiosta Käpy ry:lle voidaan kerätä varoja Facebookissa.

TALOUS

Yhdistyksen rahoitus perustuu suurimmaksi osaksi Sosiaali- ja terveysministeriön Veikkauksen tuotoista myöntämään avustukseen. Toinen huomattava rahoituslähde ovat jäsenmaksut. Muita rahoituksen hankkimismuotoja ovat omien tuotteiden myynti, kaupunkien avustukset, säätiöiden apurahat sekä saatavat lahjoitukset. Säätiöiden avustusten hakemisessa käytetään harkintaa, sillä apurahat tulee käyttää aina apuraha-anomuksessa mainittuun toimintaan, mikä lisää ydintoiminnan ulkopuolelle jäävän työn määrää. Tuotemyynnissä keskitytään tuotteisiin, joilla on jokin symbolinen arvo jäsenille (mm. korut) ja joita on helppo kuljettaa mukana tapahtumissa. Yhdistyksessä kehitetään aktiivisesti yritys yhteistyötä ja varainhankintaa. Yritysyhteistyön avulla myös yhdistyksen näkyvyyttä saadaan kasvatettua.

Yhdistyksen strategiassa painotetaan toiminnan taloudellisuutta ja pyritään lisäämään yhdistyksen omavaraisuutta. Kaikessa toiminnassa ja talouden suunnittelussa pidetään mielessä, että toiminnan keskiössä ovat lapsensa menettäneet, tukea tarvitsevat perheet. Toimintaa ja kulukohteita priorisoidaan keskittämällä suurimmat ajalliset ja rahalliset resurssit ydintoiminnan järjestämiseen.

EDUNVALVONTA, VAIKUTTAMINEN JA ASiantuntijatoiminta

Yhdistys jatkaa toimimista Monimuotoiset perheet -verkostossa, jonka tavoitteena on viedä tietoa perheiden monimuotoisuudesta päättäjille sekä vaikuttaa palvelujärjestelmään ja lainsäädäntöön. Käpy ry:llä on verkostossa omat edunvalvonnalliset tavoitteensa. Työntekijät osallistuvat Monimuotoiset perheet -verkoston koulutus- ja kehittämispäiviin.

Yhdistyksen edunvalvonnassa keskitytään vuosittain niihin tavoitteisiin, jotka yhteiskunnassa kulloinkin ovat ajankohtaisia ja jotka yhdistyksen hallitus priorisoi tärkeimmiksi. Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit, ja eduskuntavaali- ja hallitusohjelmavaikuttaminen ovat keskeisiä Käpy ry:n edunvalvonnassa. Tavoitteena on, että vuonna 2023 jatketaan isoimpien tavoitteiden edistämistä (mm. suruvapaa kaikille alaikäisen lapsensa menettäneille). Hallituksen edunvalvontatyöryhmä edistää tavoitteita yhdessä työntekijöiden kanssa.

Toimenpiteitä:

- Tavataan puolueiden ja eduskuntaryhmien perhepoliittisiin linjauksiin vaikuttavia henkilöitä.
- Tuotetaan edunvalvontatavoitteiden tueksi tietoa ja taustamateriaalia ja aktivoidaan jäsenistöä ja vapaaehtoisia viestimään edunvalvonnallisista asioista.
- Seurataan yhteiskunnallista keskustelua ja tuodaan edunvalvonnan tavoitteita ja ajankohtaisia asioita esiin mediassa ja jäsenkirjeissä.
- Tarjotaan eri medioille haastateltavia edunvalvontatavoitteisiin liittyen.
- Pyritään saamaan puolueita sitoutumaan yhdistyksen laatimiin eduskuntavaalitavoitteisiin.
- Seurataan hallitusohjelmaneuvoitteluita ja tarjotaan niihin osallistuville puolueille tarvittaessa tukea tavoitteiden edistämiseksi.

Suruvapaan lisäksi muita edistettäviä tavoitteita voivat olla mm. seuraavat:
sairauslomakäytänteet lapsen kuoleman jälkeen, oikeus merkitä ja nimetä kuolleena syntynyt lapsi virallisesti väestörekisteriin, oikeus vahvistaa vanhemmuus, kun lapsi syntyy kuolleena, lapsen kuoleman jälkeisen kriisiavun tarjoamisen järjestelmällinen kehittäminen, oppilashuollon ja psykososiaalisen tuen turvaaminen sisaruksensa menettäneille lapsille, työhön paluuseen liittyvät käytänteet lapsen kuoleman jälkeen sekä työyhteisöjen taidot kohdata sureva.

Muuta:

- Osallistutaan 15. Surukonferenssin järjestämiseen. Konferenssissa ammattilaiset ja surevat saavat tietoa suruun, surevan kohtaamiseen ja tukemiseen liittyvästä tutkimus- ja kokemustiedosta. Vuoden 2023 surukonferenssin järjestäjätahot varmistuvat vuoden 2022 aikana. Vuoden 2022 surukonferenssissa järjestäjänä ovat KÄPY ry:n lisäksi Nuoret lesket ry, HUOMA ry, Surunauha ry, Tampereen Yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Mieli

ry sekä Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura ry, lisäksi yhteistyökumppanina Kirkkohallitus.

- Osallistutaan pohjoismaisiin tai kansainvälisiin yhteistyötapaamisiin, tavoitteena edunvalvonnallisten asioiden, tutkimustiedon ja hyvien käytänteiden jakaminen ja oppiminen.
- Jatketaan suruun liittyvää tutkimuksellista yhteistyötä Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan kanssa. Aktivoidaan opiskelijoita tekemään kyselyjä ja opinnäytetöitä yhdistyksen tavoitteisiin liittyvistä aiheista edunvalvontatyön tueksi.
- Tehdään vaikuttamistyötä myös Surujärjestöjen yhteisen Surevan kohtaaminen -toiminnan kautta.
- Toimitaan asiantuntijana lapsikuolemaperheiden asioissa; mm. osallistutaan lapsikuolemaperheiden palveluita kehittävien verkostojen toimintaan ja annetaan asiantuntija-apua yhteistyökumppaneille (esim. lapsen saattohoitotilanteeseen tai lapsikuolemaperheiden saaman tuen kehittämiseen liittyen). Tuetaan opiskelijoita aihetta käsittelevien opinnäyte- ja kehittämistöiden tekemisessä.
- Yhdistys jatkaa tiivistä yhteistyötä muiden surujärjestöjen eli Suomen nuoret lesket ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n sekä Surunauha ry:n kanssa. Mahdollisia yhteistyömuotoja vuonna 2022 ovat valtakunnallisen Surukonferenssin lisäksi kaikkien järjestöjen jäsenistölle avoimet koulutukset, työnohjaukselliset päivät tukihenkilöille ja ryhmänohjaajille sekä toisilta oppiminen ja yhteisen toiminnan arviointi mm. hallitusten ja työntekijöiden yhteisessä koulutus- ja kehittämispäivässä.

SUREVAN KOHTAAMINEN -TOIMINTA

Surevan kohtaaminen -toimintaa jatketaan Ak-avustuksella ja siitä tehdään erillinen tarkempi toimintasuunnitelma myöhemmin.

Yleistä:

Surevan kohtaaminen -toiminta on neljän surujärjestön yhteistä toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä ammattilaisten ja ammattiin opiskelevien valmiuksia ja tietoa siitä, miten läheisensä kuolemaa surevia tulee kohdata, tukea ja ohjata tuen pariin. Laajempaan tavoitteeseen on parantaa surevien saamaa tukea ja helpottaa tuen löytämistä.

Toiminnan taustalla ovat Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Nuoret Lesket ry ja Surunauha ry. Toiminta on valtakunnallista ja sitä hallinnoi Käpy ry. Toiminnan päätöksenteosta vastaa johtoryhmä, joka koostuu surujärjestöjen toiminnanjohtajista sekä toimintaa tukeva ja kehittävä ohjausryhmä, jossa on edustajat myös surujärjestöjen hallituksista.

Surevan kohtaaminen -toiminta saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää Ak-avustusta Veikkausvaroista. Toimintaa edelsi Surevan kohtaaminen -hanke (2018–2021), jossa kehitettiin toiminnan sisältö.

Surevan kohtaaminen -toiminnassa on kaksi keskeistä toimintatapaa:

1) Kokemusasiantuntijatoiminta

Kokemusasiantuntijat jakavat kokemuspuheenvuorojen kautta ammattilaisille ja opiskelijoille tietoa omista kokemuksistaan ja surevan tukemisesta. Kokemusasiantuntijat ovat surujärjestöjen jäseniä. Vapaaehtoisia tuetaan kokemusasiantuntijan tehtävässä esimerkiksi niin, että heille tarjotaan koulutusta, materiaaleja ja työnohjauksellista tukea. Surevan kohtaaminen -toiminta myös välittää kokemusasiantuntijapuheenvuoroja sekä haastattelu- ja tutkimuspyyntöjä.

2) Asiantuntijatieto ja vaikuttaminen

Tieteelliseen tutkimukseen pohjautuvaa tietoa välitetään surevankohtaaminen.fi-sivustolla, jossa on laaja tietopankki surusta, surevan tukemisesta ja eri tukitahoista ja -muodoista. Aiheeseen liittyvää tietoa jaetaan myös erilaisissa verkostoissa ja työryhmässä sekä Surevan kohtaaminen -toiminnan viestintäkanavissa.

Toiminnan tavoitteet

1. Lisätä ammattilaisten keskuudessa surevan kohtaamiseen liittyvää tietoa valtakunnallisesti vapaaehtoisuuteen perustuvan kokemusasiantuntijatoiminnan avulla

2. Sitouttaa Surevan kohtaaminen -toiminnan kokemusasiantuntijoita toimintaan sekä vahvistaa osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta kouluttamisen, ohjaamisen ja vapaaehtoisroolissa tukemisen myötä.
3. Parantaa surusta ja surevan kohtaamisesta olevan tiedon saavutettavuutta edelleen kehittämällä www.surevankohtaaminen.fi-verkkosivustoa sekä viestimällä olemassa olevissa kanavissa.
4. Muuttaa surevien palveluihin ohjautumista ja palveluiden laatua yhtenäisemmäksi olemassa olevissa verkostoissa tehtävän vaikuttamistyön ja kokemustiedon myötä.